

Eiropas pilsoņu grupa Pārtikas atkritumi

Informatīvo materiālu komplekts

#FoodWasteEU

Par šo komplektu

Laipni lūdzam Eiropas Komisijas rīkotajā Eiropas pilsoņu paneļdiskusijā par pārtikas atkritumiem! Pirmkārt, vēlamies pateikties, ka piekritāt piedalīties šajā procesā. Jūs kopā ar vēl 149 citiem pilsoņiem no visas Eiropas Savienības metīsieties īstā piedzīvojumā – pilsoņu diskusijā par pārtikas atkritumu tēmu.

Lai palīdzētu jums labāk izprast šo procesu, šis informatīvo materiālu komplekts ir veidots piecās sadaļās.

- 1. IEVADS JAUNAJĀ EIROPAS PILSOŅU PANEĻDISKUSIJU PROCESĀ** 4

Pilsoņu paneļdiskusijas ir demokrātiska inovācija, ar kuras palīdzību sabiedriskās politikas veidošana tiek nodota pilsoņu rokās. Šajā sadaļā ir īss pārskats par to, kā šie procesi norit.
- 2. UZDEVUMS: PIE KĀ ES STRĀDĀŠU?** 6

Eiropas Komisija ir jūs pulcinājusi kopīgiem spēkiem paveikt konkrētu uzdevumu: tas jums ir jāizpilda.
- 3. TĒMA: KAS MAN BŪTU JĀZINA PAR PĀRTIKAS ATKRITUMIEM?** 8

Jums nav jābūt ekspertam vai par tādu jāķļūst, lai sniegtu jēgpilnu ieguldījumu pilsoņu paneļdiskusijā, taču ir svarīgi, lai jūs zinātu pamatinformāciju par šo tēmu. Šajā sadaļā jūs uzzināsiet par galvenajām problēmām saistībā ar pārtikas atkritumiem un iespējamajiem veidiem, kā tās risināt.
- 4. PRAKTISKA INFORMĀCIJA** 14

Vēlamies, lai jūsu ceļojums un dalība paneļdiskusijā būtu pēc iespējas veiksmīgāka. Šī sadaļa attiecas uz transportu, izmitināšanu, ikdienas kabatas naudu un citiem praktiskiem jautājumiem, kas jums jāņem vērā.
- 5. KAS ORGANIZĒ ŠO PANEĻDISKUSIJU?** 16

Ir svarīgi, lai jūs zinātu, kuras iestādes un organizācijas ir atbildīgas par šo paneļdiskusiju.

1. Ievads jaunajā Eiropas pilsoņu paneļdiskusiju procesā

Kas ir Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas?

Eiropas Komisijas rīkotajās Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās tiek pulcēti pēc nejaušības principa izvēlēti pilsoņi no visām 27 ES dalībvalstīm, lai Eiropas līmenī apspriestu galvenos gaidāmos priekšlikumus. Šāda veida starptautiskās mijiedarbības rezultātā pilsoņi sniedz ieteikumus, kurus Eiropas Komisija ņem vērā, nosakot savus politiskos mērķus un konkrētu politiku.

2021.-2022. gada laikā Eiropas Savienības konferencē par Eiropas nākotni tika sarīkotas 4 paneļdiskusijas. Tajās piedalījās 800 pēc nejaušības principa izvēlēti pilsoņi, kas pulcējās četrās Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās, un katra no tām norisinājās trīs sesijās. Dalībnieki savā dzimtajā valodā dalījās viedokļos un idejās par tādām tēmām kā ekonomika, sociālais taisnīgums, nodarbinātība, izglītība, kultūra, jaunatne,

sports, digitālā transformācija, demokrātija ES, vērtības, drošība, tiesiskums, klimata pārmaiņas, veselība, migrācija un ES loma pasaulē. Paneļdiskusiju noslēgumā pilsoņi nāca klajā ar 178 ieteikumiem, no kuriem pēc tam tika izstrādāti 49 priekšlikumi un ieviesti vairāk nekā 300 ar tiem saistīti pasākumi.

Jaunais pilsoņu paneļdiskusiju process

Konferences laikā rīkotās Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas bija novatorisks demokrātisks pasākums Eiropas līmenī, kura laikā Eiropas Savienības nākotnes plānu izstrāde tika nodota pilsoņu rokās. Pilsoņi, kuri piedalījās konferencē, aicināja turpmāk biežāk sniegt līdzīgas iespējas piedalīties Eiropas politikas veidošanā. Eiropas Komisijas prezidente Urzula fon der Leiena atbildēja, izziņojot jaunu procesu, kādā tiks rīkotas pilsoņu paneļdiskusijas, lai Eiropas līmenī

1. pilsoņu paneļdiskusija par pārtikas atkritumiem

Kā jau zināt, jūs piedalāties 1. paneļdiskusijā par pārtikas atkritumiem. 2. un 3. paneļdiskusijai tiks izvēlēti citi pilsoņi, kas apspriedīs citas tēmas. Šī paneļdiskusija norisināsies trīs sesijās. Divas no šīm sesijām notiks klātienē (Briseļē), un viena sesija notiks virtuāli (tiešsaistē):

- **1. sesija:**
2022. gada 16.-18. decembrī (Briseļē).
- **2. sesija:**
2023. gada 20.-22. janvārī (tiešsaistē).
- **3. sesija:** *10.-12. februārī (Briseļē).*

Pirmajā sesijā tiks izklāstīta diskusijas tēma un konteksts. Jūs iepazīsities cits ar citu un izstrādāsiet noteikumus par to, kā konstruktīvi diskutēt. Pēc tam jūs izpētīsiet problēmu padziļinātāk, lai izprastu pārtikas atkritumu tēmu. Ārējie lektori palīdzēs jums labāk izprast pieejas un darbības, kā varētu samazināt pārtikas atkritumu apjomu, un to, kādi ir iespējamie šķēršļi, izaicinājumi un dilemmas, kā arī saistītie ieguvumi un iespējas. Pirmās sesijas noslēgumā definēsiet un izvēlēsieties vairākas pieejas, ko jūs iztīrīsiet otrajā sesijā.

Otrās sesijas pamatā būs tēmas un dilemmas, ko identificējāt pirmajā sesijā, lielāku uzvaru liekot uz konkrētām tēmām un darbībām. Būs ļoti svarīgi pievērst īpašu uzmanību noteiktiem kompromisiem, paraugpraksi un tam, kā katrs no šiem elementiem varētu ietekmēt cilvēku ikdienas dzīvi. Mēs pieaicināsim ekspertus, kuru ieguldījums būs svarīgs, lai garantētu faktu pareizību un augstu diskusijas kvalitāti. Mērķis ir ļauties radošumam, lai gūtu ideju aizmetņus ieteikumiem Eiropas Komisijai.

Trešajā un noslēdzošajā sesijā jūs izstrādāsiet šos ideju aizmetņus konkrētos ieteikumos, savā starpā apspriežoties un atsaucoties uz konkrētiem faktiem. Pēc tam projekti tiks pabeigti, un jūs balsosiet par galīgajiem galvenajiem ieteikumiem. Šie ieteikumi būs jūsu uzdevuma risinājums (skatīt nākamajā lappusē), un, kad tie būs izstrādāti, būsiet pabeidzis savu uzdevumu kā paneļdiskusijas dalībnieks.

apspriestu konkrētus svarīgus priekšlikumus ar pilsoņiem, kas izvēlēti pēc nejaušības principa. Kā viņa norādīja uzrunā par stāvokli Savienībā 2022. gada septembrī, pilsoņu paneļdiskusijas, kas bija svarīga konferences (par Eiropas nākotni) daļa, tagad ir regulārs mūsu demokrātiskās dzīves notikums.

Jaunā procesa mērķis ir arvien uzlabot pilsoņu paneļdiskusiju norisi. Tika izziņotas trīs jaunas paneļdiskusijas, un katra no tām norisināsies trīs sesijās. Šoreiz pilsoņu paneļdiskusijās tiks pievērsta uzmanība konkrētiem politikas jautājumiem, jo īpaši pārtikas atkritumiem, virtuālajām vidēm un mācību mobilitātei. Tulki palīdzēs dalībniekiem sazināties citam ar citu savā dzimtajā valodā.

Kā darbojas pilsoņu paneļdiskusijas?

Katrā paneļdiskusijā piedalās 150 pēc nejaušības principa izvēlēti pilsoņi no visām ES dalībvalstīm, no kuriem viena trešdaļa ir vecumā līdz 26 gadiem – šī grupa pārstāv Eiropas nākamās paaudzes.

Pilsoņu paneļdiskusiju laikā notiek darbs nelielās grupās (aptuveni 12 cilvēki) un plenārsēdes (visi 150 dalībnieki kopā). Darba procesā paneļdiskusijas dalībniekiem palīdzēs atbalsta komanda. Šajā komandā ir eksperti, kas spēj padarīt grupas darbu dinamiskāku, lai katra persona un grupa kopumā spētu sasniegt pēc iespējas labāku rezultātu. Komandas locekļi arī nodrošinās pilsoņiem virkni instrumentu, kas palīdzēs sadarboties un pieņemt kolektīvus lēmumus.

Ir svarīgi, lai jūs kā paneļdiskusijas dalībnieks izprastu, ka šis process nav paredzēts, lai padarītu jūs par šīs tēmas ekspertu. Jūs iegūsiet pamatzināšanas par attiecīgo tēmu un, pamatojoties uz savām vērtībām un dzīves pieredzi, sniegsiet ieteikumus.

2. Uzdevums: pie kā es strādāšu?

Pārtikas atkritumu apjoma samazināšanai ir milzīgs potenciāls samazināt resursus, ko mēs izmantojam, lai ražotu uzturā lietojamo pārtiku. Pārtikas atkritumu apjoma samazināšana sniedz trīs ieguvumus: tiek taupīta pārtika lietošanai uzturā, lauksaimnieki, uzņēmumi un patērētāji ietaupa naudu, kā arī tiek samazināta pārtikas ražošanas un patēriņa ietekme uz vidi.

Pirmais ES mēroga ziņojums par pārtikas atkritumu apjomu liecina, ka 2020. gadā tika radīti gandrīz 57 miljoni tonnu pārtikas atkritumu (127 kg uz vienu cilvēku), un attiecīgā tirgus vērtība tiek lēsta 130 miljardu eiro apmērā. Mājsaimniecības rada lielāko daļu pārtikas atkritumu – 55 %. Aptuvenas aplēses liecina, ka ES vidēji 10 % no patērētājiem pieejamās pārtikas, iespējams, nonāk atkritumos. Turklāt pārtikas atkritumi rada aptuveni 5 % no ES siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijām, kas saistītas ar ES kopējo pārtikas patēriņa ietekmi uz vidi.

ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, kas aicina līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pārtikas atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju ma-

zumtirdzniecības un patērētāju līmenī un samazināt pārtikas zudumus visā pārtikas piegādes ķēdē. Tomēr līdzšinējo panākumu mērogs un temps nav pietiekams, lai sasniegtu šo mērķi. Ieviešot jaunu tiesību akta priekšlikumu, kas nosaka ES mērogā juridiski saistošus pārtikas atkritumu apjoma samazināšanas mērķus, ir paredzēts paātrināt ES progresu šajā jomā un uzlikt par pienākumu visām dalībvalstīm veikt vērienīgus pasākumus, lai samazinātu pārtikas atkritumu apjomu to attiecīgajās teritorijās.

Eiropas Komisija ir nolēmusi sasaukt pilsoņu paneldiskusiju ar skaidru mērķi – aicināt tās dalībniekus atbildēt uz šo jautājumu:

Kādi pasākumi būtu jāveic ES dalībvalstīm, pārtikas piegādes ķēdes dalībniekiem, pilsoņiem un citām ieinteresētajām personām gan no privātā, gan no publiskā sektora, lai pastiprinātu centienus samazināt pārtikas atkritumu apjomu?

Sagaidāms, ka paneldiskusiju laikā pilsoņi saņems pietiekami daudz informācijas, lai varētu izprast šo jautājumu, kā arī identificēt un noteikt prioritāros pasākumus, kas jāveic, lai sasniegtu mērķus nepieciešamajā apmērā un tempā. Svarīgi, lai paneldiskusijā tiktu apspriestas darbības, kas noteiktu izmaiņas visu iesaistīto pušu rīcībā, un pasākumi, kas šīm pusēm kā pilsoņiem būtu jāveic, kā arī tas, kāda veida palīdzība tiem būtu vajadzīga.

Paneldiskusijas galarezultāts būs ieteikumu saraksts, kas atbalstīs Komisijas darbu pārtikas atkritumu jomā, tostarp tiesību akta priekšlikums, un kas kalpos kā ceļvedis, lai palīdzētu dalībvalstīm sasniegt ES pārtikas atkritumu apjoma samazināšanas mērķus.

3. Tēma: kas man būtu jāzina par pārtikas atkritumiem?

Tagad jūs zināt mazliet vairāk par procesu, tāpēc pievērsīsimies pašai problēmai. Šī īsā sadaļa tika izveidota, lai palīdzētu jums izprast ar pārtikas atkritumiem saistīto problēmu. Protams, dažās lappusēs nav iespējams aptvert ikvienu tās aspektu. Esam izvēlējušies faktus, kas, mūsu suprat, būs noderīgi jums kā pilsoņu paneļdiskusijas dalībniekam, un detalizētāku informāciju jūs saņemsiet pasākuma laikā.

Ceram, ka šī sadaļa sniegs jums ieskatu, kas palīdzēs izprast prezentācijas un piedalīties paneļdiskusijās un aktivitātēs.

Lūk, šīs sadaļas saturs:

1. KĀDS IR IZAICINĀJUMS?

1.1. Kas ir pārtikas atkritumi?

1.2. Kad un kur rodas pārtikas atkritumi?

1.3. Kas nav pārtikas atkritumi?

1.4. . Kāds ir problēmas mērogs?

1.5. . Kādi būtu ieguvumi, samazinot pārtikas atkritumu apjomu?

2. KO VARAM DARĪT?

2.1. Kāpēc ir sarežģīti samazināt pārtikas atkritumu apjomu?

2.2. Kādi rīki un pieejas ir mūsu rīcībā?

2.3. Kāda ir jūsu loma šajā procesā?

1. KĀDS IR IZAICINĀJUMS?

1.1. Kas ir pārtikas atkritumi?

Eiropas Savienībā pārtikas atkritumus definē kā pārtiku, kas tiek izņemta no pārtikas piegādes ķēdes neatkarīgi no tā, vai šī pārtika pēc tam tiek pārstrādāta un pārveidota kompostā vai biogāzē, sadedzināta piemērotā iekārtā vai nogādāta atkritumu poligonā.

Šī pārtikas atkritumu definīcija attiecas gan uz uzturā lietojamajām, gan uz uzturā nelietojamajām daļām. Piemēri:

- Veseli pārtikas produkti vai pārtikas produktu daļas, ko cilvēki varētu ēst, bet kas tiek izmesti atkritumos. Tas var būt, piemēram, piena ražotnē izliets piens, lielveikalā nenopirkti dārzeņi, mājās izcepta un neapēsta maize vai atkritumos izmesti restorāna maltītes pārpalikumi. (Tā ir pārtikas atkritumu daļa, kuras apjomu mēs varētu samazināt vai ideālajā gadījumā no kuras varētu pilnībā izvairīties.)
- Ar pārtiku saistītie elementi, piemēram, asakas, olu čaumalas vai augļu kauliņi, nav paredzēti lietošanai uzturā. Jēdziena “uzturā nelietojamās daļas” nozīme dažādos kontekstos un sabiedrības grupās atšķiras. Piemēram, ir cilvēki, kas ābolus nomizo, bet citi apēd pilnīgi visu augli ar serdi un sēklām. Dažās valstīs vistas kājas uzskata par pārtiku, bet citās vietās tās parasti izmet. (Uzturā nelietojamās daļas apjomu varētu samazināt, piemēram,

izvairoties no pārmērīgas dārzeņu mizošanas, taču no tās pilnībā nav iespējams izvairīties. Tomēr mēs varam uzlabot veidu, kā tā tiek apstrādāta un pārstrādāta.)

1.2. Kur un kad rodas pārtikas atkritumi?

Pārtikas atkritumi rodas visos pārtikas piegādes ķēdes posmos. Piemērs – tomāti:

- **Ražošana, uzglabāšana:** saimniecībā pēc ražas novākšanas tomāti var ieplaisāt, tie var netikt pārdoti, tos var sabojāt mehāniskās iekārtas utt.
- **Pārstrāde, iepakojšana:** pēc ražas novākšanas tomāti var tikt uzglabāti nelabvēlīgos apstākļos, tie var tikt saindēti vai iebojāti nepareiza iepakojuma dēļ utt.
- **Izplatīšana, mazumtirdzniecība:** tomāti var nonākt atkritumos, jo netiek pārdoti, tirdzniecības vietas tos var nepieņemt, jo tie neatbilst noteiktiem formas, izmēra vai krāsas standartiem, tie var tikt iebojāti, jo tiek transportēti vai uzglabāti nepiemērotos apstākļos utt.
- **Patēriņš:** tomāti var nonākt atkritumu tvērtē mājās vai restorāna virtuvē, jo netiek pienācīgi uzglabāti vai arī tiek nopirkti pārāk lielā daudzumā, vai arī tie tiek pagatavoti lielos daudzumos un netiek apēsti utt.

1.3. Kas nav pārtikas atkritumi?

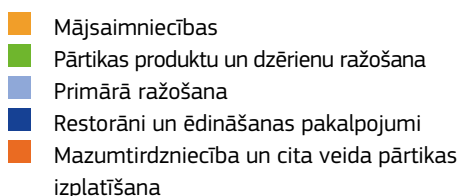
ES pārtikas atkritumu definīcijā neietilpst:

- Pārtikas zudumi pirms ražas novākšanas (piemēram, ja ražu sabojā slikti laika apstākļi vai kaitēkļi, vai tā vienkārši netiek novākta).
- Blakusprodukti, kas radušies tādu preču ražošanā, kas nav paredzētas lietošanai uzturā, piemēram, atlikumi no mandeļiem, ko izmanto kosmētikas eļļas izgatavošanai.
- Pārtika, kas netiek pārdota lietošanai uzturā cilvēkiem, bet tiek izmantota dzīvnieku barībai, piemēram, salūzuši cepumi.
- Pārtikas iepakojums.

1.4. Kāds ir problēmas mērogs?

Dažas aplēses liecina, ka trešdaļa no visā pasaulē saražotās pārtikas, kas paredzēta lietošanai uzturā cilvēkiem, tiek zaudēta vai nonāk atkritumos. Eurostat (Eiropas Savienības Statistikas birojs) norāda, ka 2020. gadā Eiropas Savienībā visā pārtikas piegādes ķēdē uz vienu iedzīvotāju tika radīti aptuveni 127 kg pārtikas atkritumu. Tas ir aptuveni 1 kg pārtikas atkritumu uz vienu cilvēku ES ik pēc trim dienām.

Šie pārtikas atkritumi nāk no dažādām nozarēm, kā liecina sektoru diagramma un tālāk norādītā tabula (ES vidējais rādītājs 2020. gadā):

Pārtikas atkritumu nozare

KOPĒJAIS PĀRTIKAS ATKRITUMU APJOMS PROCENTOS	TO RADA...	UZ VIENU IEDZĪVOTĀJU
55%	Mājsaimniecības	70 kg
18%	Pārtikas produktu un dzērienu ražošana	23 kg
11%	Primārā ražošana	14 kg
9%	Restorāni un ēdināšanas pakalpojumi	12 kg
7%	Mazumtirdzniecība un cita veida pārtikas izplatīšana	9 kg

Eurostat apkopojā un publicēja šos datus pirmo reizi 2022. gada oktobrī. Vairākās valstīs dati par pārtikas atkritumiem 2020. gadā nebija pieejami vai bija pieejamas tikai aplēses. (Tas bija arī gads, kad Covid-19 pandēmija pārtrauca pārtikas piegādes ķēdes procesus.)

Saskaņā ar ES tiesību aktiem visām dalībvalstīm ir pienākums mērīt pārtikas atkritumu apjomu katrā pārtikas piegādes ķēdes posmā, izmantojot vienotu metodoloģiju. Sagaidām, ka datu kvalitāte laika gaitā turpinās uzlaboties un mēs varēsim novērtēt progresu, kas panākts pārtikas atkritumu apjoma samazināšanā. Šobrīd mums ir jābūt uzmanīgiem, apsverot šos rādītājus: tie sniedz mums labu priekšstatu par problēmas apmēru, bet liedz detalizēti salīdzināt valstis vai nozares.

1.5. Kādi būtu ieguvumi, samazinot pārtikas atkritumu apjomu?

Pārtikas atkritumi pamatīgi ietekmē sabiedrību, ekonomiku un vidi. Dažas no to radītajām izmaksām ir netiešas un/vai nav pamanāmas. Dažas priekšrocības, ko varētu sniegt pārtikas atkritumu apjoma samazināšana:

• Pārtikas nodrošinājums:

teorētiski būtu iespējams sarūpēt maltītes lielākam skaitam cilvēku ar tādu pašu saražotās pārtikas daudzumu. Pārpalikušo pārtiku varētu neizmest atkritumos, bet gan sagādāt to trūcīgiem cilvēkiem.

• Ietaupījumi:

- Izmantojot pārtiku, kas nonāk atkritumos, patērētāji varētu tērēt mazāk naudas vai to netērēt nemaz.
- Uzņēmumi, kas ražo pārtiku, varētu ietaupīt naudu, iegādājoties atbilstošu izejvielu daudzumu (lai gan, ja piedāvājums būtu atbilstošāks pieprasījumam, daži uzņēmumi, iespējams, pārdotu mazāk produktu).
- Mazumtirgotāji varētu ietaupīt naudu, samazinot nepārdotās un izmestās pārtikas apjomu (lai gan, ja patērētāji iepirktos gudrāk, daži mazumtirgotāji, iespējams, pārdotu mazāk pārtikas preču).

- Valsts iestādes varētu ietaupīt naudu par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem, ja tām būtu jāpārstrādā mazāk atkritumu.

• Vide un klimats:

pārtikas aprites sistēmas kļūtu efektīvākas, jo mēs izmantotu mazāk resursu, lai ražotu un izplatītu pārtiku (tostarp ūdeni, zemi, mēslojumu, pesticīdus un degvielu). Samazinot pārtikas atkritumu apjomu, samazinātos arī siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, kas rodas pārtikas ražošanas un izplatīšanas rezultātā, kā arī samazinātos sapūstošas pārtikas apjoms atkritumu poligonos.

2. KO VARAM DARĪT?

2.1. Kāpēc ir sarežģīti samazināt pārtikas atkritumu apjomu?

Valstis visā pasaulē ir apņēmušās līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pārtikas atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patērētāju līmenī un samazināt pārtikas zudumus visā pārtikas ķēdē. Par to vienojās Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālasamblejā 2015. gadā Ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) programmas ietvaros. Šo pārtikas apjoma samazināšanas mērķi dēvē arī par "IAM 12.3". Līdz šim progress nav bijis pietiekams, un mēs neesam uz

pareizā ceļa, lai sasniegtu šo mērķi astoņu gadu laikā. Visas Eiropas Savienības valstis ir apņēmušās veikt pasākumus, lai samazinātu pārtikas atkritumu apjomu, bet to vērienīgums un rezultāti ir ļoti atšķirīgi. Patiesībā tikai dažas dalībvalstis ir izmantojušas uz pierādījumiem balstītu pieeju, nosakot mērķus, īstenojot praktiskas darbības un uzraugot progresu.

Arī ES ir veikusi pasākumus, lai sekmētu pārtikas atkritumu apjoma samazināšanos. Līdz 2023. gada beigām Eiropas Komisija ierosinās juridiski saistošus pārtikas atkritumu apjoma samazināšanas mērķus, lai veicinātu progresu visā ES. Tomēr dažas dalībvalstis dod priekšroku brīvprātīgiem pasākumiem, nevis juridiskām saistībām.

Daži no konstatētajiem izaicinājumiem:

- Jāveicina plašāka sadarbība starp valsts un privātajām organizācijām, lai radītu apjomīgākas pārmaiņas mūsu pārtikas sistēmā.
- Jāpalīdz patērētājiem mainīt paradumus, piemēram, pārtikas uzglabāšanā vai patērēšanā.
- Jāmudina uzņēmumi, lai tie par prioritāti noteiktu pārtikas atkritumu apjoma samazināšanu un mainītu savu darbību.

- Jānodrošina stingri pārtikas nekaitīguma noteikumi, vienlaikus samazinot ātri bojājošos pārtikas atkritumu apjomu.
- Jānovērš pārtikas izšķērdēšana un vienreizlietojamā plastmasas iepakojuma izmantošana. (Reizēm, izmantojot vairāk pārtikas iepakojuma, var samazināt pārtikas atkritumu apjomu, jo tādējādi ir iespējams iepakot mazākas porcijas un pasargāt pārtiku no saindēšanās un sabojāšanās.)

2.2. Kādi rīki un pieejas ir mūsu rīcībā?

Tālāk ir minēti tikai daži piemēri, taču pastāv daudz iespējamo pasākumu, ko varētu veikt, lai samazinātu pārtikas atkritumu apjomu. Lai augstāk novērtētu pārtiku un attiektos pret to rūpīgāk, ir jāiesaista dažādas cilvēku grupas, tostarp patērētāji, valsts iestādes, uzņēmumi, NVO un akademiķi. Pasākuma laikā jūs uzklūsiet dažādas iespējas un pārrunāsit to, kuras no tām noteikt par prioritārām.

- Valdības varētu ieviest tiesību aktus, piemēram, uzturā lietojamas pārtikas iznīcināšanas aizliegumu.
- Valsts iestādes varētu piedāvāt tādus stimulus kā nodokļu atlaides uzņēmumiem un patērētājiem, kas samazina pārtikas atkritumu apjomu.
- Valsts vai privātās organizācijas, kā arī NVO varētu rīkot kampaņas, kuru mērķis ir veicināt patērētāju izpratni par pārtikas izšķērdēšanu un to, kā to novērst, kā arī mainīt sabiedrības uzskatus par to, kāda būtu atbilstoša rīcība attiecībā uz pārtikas izšķērdēšanu.
- Pārtikas ražotājiem vajadzētu (būt obligātai prasībai) uzlabot produktu marķējumu:
 - Sniedzot plašāku un skaidrāku informāciju par to, kā uzglabāt un apstrādāt produktus.
 - Precizējot datumu marķējumu, ko daudzi patērētāji neizprot.
- Uzņēmumi varētu izvirzīt par prioritāti pārtikas atkritumu samazināšanu un ziedot vairāk nepārdotās pārtikas, piemēram, pārtikas bankām.
- Restorāni varētu samazināt porciju izmēru un mudināt klientus pārpalikumus ņemt līdzī uz mājām.
- Mājās patērētāji varētu uzlabot ēdienrežu plānošanu, iepirkšanos, pārtikas uzglabāšanu un izmantošanu. (Vairāk ieteikumu atradīsiet šajā komplektā iekļautajā brošūrā "Kā samazināt pārtikas izšķērdēšanu ikdienā".)

2.3. Kāda ir jūsu loma šajā procesā?

Jūs kā pilsoņu paneldiskusijas dalībnieks uzzināsit vairāk informācijas lektoru prezentācijās. Atbilstoši savām individuālajām un kolektīvajām vērtībām jūs varēsiet apspriest dažādu iespējamo risinājumu plusus un mīnus, to nozīmi un iespējas tos ieviest.

Jūsu darba rezultāts būs ieteikumu saraksts, kas tiks nodots Eiropas Komisijai 2023. gada pavasara sākumā. Tas būs ieguldījums Komisijas darbā saistībā ar pārtikas atkritumiem. Darba ietvaros nākotnē tiks izstrādāts tiesību akta priekšlikums, kas nākamgad tiks iesniegts ES 2018. gada Atkritumu pamatdirektīvas pārskatīšanas ietvaros. Pēc tam tas tiks apspriests ar Eiropas Parlamentu un Eiropas Savienības Padomi, kas pārstāv visu dalībvalstu valdības, līdz tiks panākta vienprātība. Šī plašākā procesa beigās tiks pieņemti jauni tiesību akti (iespējams, 2025. gadā atkarībā no politisko pārrunu gaitas). Pēc tam katrai ES valstij šie jaunie noteikumi būs jāiekļauj savos tiesību aktos.

«Ieteicams līdz: MM-GG» nozīmē, ka ēdienu var droši lietot pārtikā pēc šī datuma, bet tā kvalitāte var nebūt optimāla.

«Izlietot līdz: DD-MM» nozīmē, ka pārtiku nav droši lietot uzturā pēc norādītā datuma.

4. Praktiskā informācija

Esiet laipni gaidīts Eiropas Komisijas pilsoņu paneļdiskusijā par pārtikas atkritumiem, kas sāksies piektdien, 16. decembrī, Briselē, Beļģijā. Ar prieku nosūtām jums praktisku informāciju, kas palīdzēs sagatavoties ceļojumam un dalībai sanāsmē.

1. IKDIENAS KABATAS NAUDA

Par konferences un ceļojuma dienu tiks piešķirta kabatas nauda (ikdienas izdevumu segšanai) 90,00 € apmērā. Ikdienas kabatas nauda tiek izmaksāta pēc dalības sanāsmē, pamatojoties uz apmeklējumu.

2. LOĢISTIKA

• Ceļojuma norise

Jūs jau esat saņēmis vai saņemsiet ceļojuma plānu un e-biļeti. Ja jums ir vēl kādi jautājumi par ceļojuma norisi, sazinieties ar mums pa e-pastu info@futureeu.events

• Transfērs

Transfērs pēc ierašanās: ierodoties lidostā/vilciena stacijā, jūs sagaidīs viesmīles ar iedzīvotāju ziņojumu (plakātu) un pavadīs līdz transfēra autobusam. Ja jums rodas grūtības atrast viesmīles, lūdzu, zvaniet: 0032 - 478 79 68 53 vai 0032 - 478 79 68 63 no plkst. 7.00 līdz 21.00.

Ar lidmašīnu: : pēc bagāžas paņemšanas lidostā, dodieties uz ierašanās termināļa infocentru, kur jūs sagaidīs viesu uzņēmēji.

Ar vilcienu: dzelzceļa stacijā Midi Brussels dodieties uz kafējnīcu Prêt à Manger, kur jūs sagaidīs mūsu viesu uzņēmēji. Tos atpazīsiet pēc izritināmā plakāta ar konferences nosaukumu.

Kad esat Briselē: no viesnīcām uz Eiropas Komisijas telpām tiks organizēti grupu pārvadājumi ar īpaši norīkotu autobusu. Lūdzam ierasties viesnīcas galvenajā zālē pirms plānotā izbraukšanas laika. Mūsu komanda parādīs, kā nokļūt līdz autobusam. Ja vēlaties nokļūt Eiropas Komisijas telpās patstāvīgi, pirms izbraukšanas informējiet mūsu atbalsta komandu.

Kad esat Briselē: no saviesīgā pasākuma uz viesnīcu. Paredzams, ka pēc sanāsmēm notiks saviesīgi pasākumi. Uz to norises vietu no Eiropas Komisijas telpām tiks organizēti grupu pārvadājumi ar īpaši norīkotu autobusu. Pēc vakariņām tiks organizēti grupu pārvadājumi no restorāniem uz viesnīcām ar īpaši norīkotu autobusu.

Transfērs, dodoties prom: visiem dalībniekiem tiks organizēts transfērs atpakaļ uz lidostu/dzelzceļa staciju no viesnīcas, kurā uzturaties. Izbraukšanas laiks būs norādīts uz ziņojumu dēļa viesnīcas vestibīlā.

• Izmitināšana

Kad ieradīsieties viesnīcā, jūs sagaidīs mūsu komanda, kas būs sarūpējusi izdrukātu darba kārtību un visu nepieciešamo informāciju. Jums ir rezervēts vienvietīgs numurs ar brokastīm un bezmaksas Wi-Fi. Lūdzu, skatiet rezervācijas e-pastu. Ņemiet vērā, ka izmaksas par jebkuriem papildpakalpojumiem (piem., minibāru, apkalpošanu numurā, tālruni, viesnīcas bāru, veļas mazgāšanu, reģistrēšanos agrāk vai izrakstīšanos vēlāk utt.) ir jūsu ziņā, un organizators tās nesegs. Lūdzu, norēķinieties par visiem papildpakalpojumiem viesnīcā.

SVARĪGI: oficiālais reģistrēšanās laiks ir plkst. 15:00 un izrakstīšanās laiks ir plkst. 12:00 izbraukšanas dienā. Ja nepieciešams, jums palīdzēs mūsu komanda, kas būs pieejama viesnīcā. Ja ieradīsieties agrāk, viesnīcas darbinieki centīsies darīt visu iespējamo atbilstoši numuru pieejamībai. Iespējams, jums tomēr būs jāuzgaida, tāpēc aicinām atstāt bagāžu un uzgaidīt viesnīcas vestibīlā.

3. DAŽĀDI

- **Apģērbs**

Līdzīgi ņemiet lietišķu, bet ērtu apģērbu dalībai sanāksmēs, siltu jaku un šalli iekštelpām, bet ārpus telpām nodērēs ūdensnecaurlaidīgs ziemas mētelis, silti un ērti apavi un lietussargs. Gaisa temperatūra decembrī parasti ir aptuveni 6°C, bet vidējā zemākā temperatūra – 0°C.

- **Dzermamais ūdens**

Beļģijā droši var dzert krāna ūdeni. Pudelēs pildītu ūdeni vai filtrētu ūdeni varēs ērti iegādāties, un tas būs pieejams visu sanāksmju, maltīšu un saviesīgo pasākumu laikā.

- **Laika josla**

Pašreizējā laika josla ir CET – Centrāleiropas laiks (UTC/GMT +1 stunda).

- **Tūrisma informācija**

Brisele ir pilsēta ar bagātu vēsturi, arhitektūru, gastronomiju, kultūru un daudz ko citu! Ja nedēļas nogalē būsiet Briselē, droši apmeklējiet Briseles galvaspilsētas reģiona vietni, lai uzzinātu par jūsu uzturēšanās laikā pieejamajām kultūras aktivitātēm.

- **Kontaktinformācija**

Mūsu komandā būs vairākas personas un viesu uzņēmēji, kas būs pieejami pirms sanāksmēm un to laikā. Ja ierodoties rodas kādi sarežģījumi, jūsu lidojuma izlidošanas laiks mainās, droši sazinieties ar mums pa e-pastu: info@futureu.events

- **Mutiskā tulkošana**

Pateicoties tulku komandai, sanāksmes būs pieejamas 24 valodās. Apdomājiet sakāmo un sesijas laikā nerunājiet pārāk ātri.

4. PIEKĻUVE ĒKAI

Sanāksme notiks Eiropas Komisijas telpās Briselē. Lai iegūtu precīzāku informāciju par ēkām un telpām, skatiet darba kārtību. Eiropas Komisijas ēkā var iekļūt ar V-pass caurlaidi. Pirms pasākuma jums tiks nosūtīts e-pasta ziņojums ar V-pass. Neaizmirstiet reģistrēties saskaņā ar šajā e-pasta ziņojumā iekļauto informāciju, lai pabeigtu procesu un saņemtu V-pass caurlaides QR kodu. Ja neesat saņēmis V-pass, sazinieties ar mums pa e-pastu: info@futureu.events.

Ņemiet vērā, ka drošības pārbaude un ierašanās sanāksmju telpā var aizņemt vismaz 20 minūtes. Apardzes darbinieki lūgs uzrādīt V-pass un ID karti.

Visiem dalībniekiem:

- Pirms ieešanas ēkā ir jāuzrāda derīga pase vai personas apliecība.
- Ieejas zonā ir jāveic drošības kontrole.
- Ir ieteicams ņemt līdzi uzaicinājuma vēstuli vai citu dokumentu, kurā skaidri norādīts, ka piedalāties paneldiskusijā (piemēram, reģistrācijas pastu).

5. PALĪDZĪBAS DIENESTS, PIEKĻUVE INTERNETAM

Pie ieejas telpās būs pieejams palīdzības dienests. Mūsu kolēģi un viesu uzņēmēju komanda palīdzēs jums atrast telpas, saņemt dokumentus un atbildēs uz jūsu jautājumiem. Internetam varēs piekļūt, izmantojot Wi-Fi tīklājus, un piekļuve tiks piešķirta sanāksmes dienā.

6. PIEEJAMĪBA

Eiropas Komisijas telpas ir pilnībā pieejamas cilvēkiem ar invaliditāti. Ja jums ir kādas īpašas vajadzības, norādiet tās, reģistrējoties tiešsaistē, un mūsu komanda par visu parūpēsies.

Kas organizē šo paneļdiskusiju?

Paneļdiskusiju par pārtikas atkritumiem rīko Eiropas Komisija (Komunikācijas ģenerāldirektorāts sadarbībā ar Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorātu) un Kantar Public (galvenais darbuzņēmējs) kopā ar Missions Publiques, ifok, Deliberativa, Dānijas Tehnoloģiju padomi un VO Europe.

Sadaļu "Tēma" izstrādājuši organizatoru komandas locekļi sadarbībā ar zināšanu komiteju, kurā darbojas:

Laura Fernández CELEMIN,

Eiropas Pārtikas informācijas padome, Beļģija.

Anne-Laure GASSIN,

Eiropas Komisija, Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts, Beļģija.

Gyula KASZA,

Veterinārmedicīnas universitāte, Budapešta, Ungārija.

Maiwenn L'HOIR,

Lauksaimniecības ministrija, Francija.

Toine TIMMERMANS,

Vageningenas Universitāte un Pētniecības centrs, Nīderlande.

